

STŘEDNÍ ZDRAVOTNICKÁ ŠKOLA A VYŠŠÍ
ODBORNÁ ŠKOLA ZDRAVOTNICKÁ ŽDÁR NAD
SÁZAVOU

NOZOKOMIÁLNÍ NÁKAZY

MGR. IVA COUFALOVÁ

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Nozokomiální nákazy

- Nozokomiální nákazy jsou onemocnění, které vznikly při pobytu osoby ve zdravotnickém zařízení nebo v ústavech sociální péče.
- dále v souvislosti s výkony prováděnými ve zdravotnických zařízeních
 - o komplikují zdravotní stav pacienta
 - o prodlužují léčbu
 - o prodlužují hospitalizaci
- Sledování výskytu NN patří mezi indikátory kvality při pobytu ve zdravotnických zařízeních

Dělení nozokomiálních nákaz

- Nespecifické:

přineseny zvenku, vyvolány klasickými původci infekčních onemocnění, nejsou pro zdravotnická zařízení nijak typické (ARO, alimentární nákazy), u oslabených jedinců mají těžší průběh

- Specifické:

charakteristická pro některá zdravotnická pracoviště, vznikají jako důsledek vyšetřovacích a léčebných metod, způsobují např. hnisání ran na CHO

- **Endogenního původu:**

infekční agens pochází z těla pacienta, z jeho normální mikroflóry zavlečením na jiné místo
nákaza nemá inkubační dobu, není přenosná v pravém slova smyslu, nevzniká imunita

- **Exogenního původu:**

zavlečen do organismu z vnějšího prostředí, zdroj jiný pacient, zdravotnický personál, návštěvy pacienta, jídlo atd...

Někdy je obtížné odlišit endogenní a exogenní infekci

Další dělení podle klinických projevů:

- Ranná infekce
- Kožní infekce
- Gastrointestinální infekce
- Močové infekce
- Respirační infekce
- Sepse
- Virová hepatitis typu B, C

Nejčastější původci NN

- Staphylokokus aureus (absces, mastitida, osteomyelitida, ranná infekce, sepse)
- Streptokoky (infekce dýchacích, močových cest, sepse)
- Escherichia coli (infekce močových, dýchacích cest, průjmy, peritonitida)
- Klebsiela (infekce močových, dýchacích cest, meningitida, sepse)
- Proteus, Pseudomonády, Klostridium, virus hepatitidy A, B, C

Způsob přenosu NN

- vzdušnou cestou (inhalace)- nejčastěji
- krví, sekrety
- kontaminovanými předměty (pomůcky, ruce personálu)
- strava
- hmyz, hlodavci

Rizikové pacienti

- v těžkém stavu s velkým množstvím invazivních vstupů (hemodialyzovaní, diabetici, onkologicky nemocní, novorozenci)

Léčba NN

- ATB a CHE na základě kultivace

Prevence NN

- **Bariérová ošetrovatelská péče**- je systém pracovních a organizačních opatření, které mají zabránit vzniku a šíření nozokomiálních nákaz (dezinfekce rukou, ochranný oděv a pomůcky, individualizace pomůcek)
- Správně zacházet se špinavým prádlem (čistá, špinavá cesta)
- Dezinfekční řád, sterilizace, dekontaminace
- Zásady při odběru biologického materiálu
- Aseptický přístup při ošetřování invazivních vstupů, ran, invazivních výkonech

Nejdůležitější je **prevence**. Mělo by dojít k **včasnému zabránění přenosu infekce**, protože následná léčba antibiotiky zničí mikroorganismy, ale může dojít k poškození pacienta. Mikroorganismus si může na antibiotikum přivyknout a stát se **rezistentním na léčbu**.

ZDROJE

- Podstatová H, základy epidemiologie a hygieny, Galén 2009, ISBN 978-80-7262-597-0
- Gopfertová D. a kol., Mikrobiologie imunologie epidemiologie hygiena, Triton 2002, ISBN 80-7254-223-0